Provtagningsanvisning Ammoniak i plasma - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Remiss	Elektronisk remiss från journalsystem i Gävleborgs län eller pappersremiss 1 Bassortiment Gävleborg
Provtagning	**Meddela** lokalt kliniskt kemiskt laboratorium **före provtagning.** Tag provet i 5 mL EDTA-rör, lila propp **utan stas** och **på is** För barn kan provet tas i 3 ml EDTA-rör, lila propp **utan stas** och **på is**. **OBS!** Transportera provet omedelbart **på is** till Enheten för Klinisk kemi Prov kan **ej** tas **kapillärt** p.g.a. luftexponering som leder till falskt förhöjda ammoniumjonskoncentrationer. Provröret måste vara helt fullt.
Förvaring/transport	Centrifugera provet omedelbart på KKL med korken på i **10 minuter** vid 1800 g i **kylcentrifug, + 4°C**. Dela plasma i 2 portioner, använd 1,5 mL kryorör. Korka röret så snart som möjligt. Frys omedelbart det ena röret i -20°C. Förvara det andra röret i kyl, max 2 timmar. Frys även det andra röret om det ej kan analyseras inom 2 timmar eller om provet ska skickas. 3 dagar hållbarhet i frys vid -20 °C ± 5 °C och minst 4 veckor vid (-60)–(-90) °C.
Analyserande laboratorium	Enheten för Klinisk kemi och transfusionsmedicin i Gävle
Referensintervall	K 11–51 µmol/L M 16–60 µmol/L
Svarstid	Dagligen
Ackrediterad	Nej
Efterbeställning	Kan inte efterbeställas.
Patientinformation	Undvik rökning före provtagning.

Kopia. Gäller endast utskriftsdatumet

Biobanksprov	Nej
Kommentarer/övrig upplysning	Interferens: Intralipid, sulfasalazin (t.ex. Salazopyrin) Temozolomid (t.ex. Temodal, Temomedac) kan leda till felaktiga resultat.
Medicinsk bakgrund/ indikation	Utredning/bedömning av leverskada. Ammoniak (ammoniumjon) genereras huvudsakligen i mag-tarm-kanalen genom metabolism av kvävehaltiga substanser (aminosyror). Ammoniak metabolyseras till urea i levern genom ureacykeln. Ett överskott av ammoniak kan vara giftigt för det centrala nervsystemet och bidra till leverencefalopati. Hos vuxna kan analysen vara till hjälp vid diagnos av leversvikt eller hepatisk encefalopati. Vid levercirros med portal hypertension och utbildat kollateralkretslopp eller vid operativt anlagd porta-cava-anastomos stiger blodets ammoniumjon-koncentration. Ammoniaknivån varierar påtagligt med intaget av kvävehaltig föda. Hos barn kan analysen vara till hjälp vid diagnos av ärvda brister i ureacykelenzymerna eller förvärvade genom akut (Reyes syndrom) eller kronisk (cirros) leversjukdom.

Revideringar

Datum	Revisions nummer	Ändring
2022-08-25	10	Återaktivering. Lagt till rubriken revideringar.

Kopians riktighet garanteras endast på utskriftsdatumet